

Uchwała Nr 205/2025
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego
z dnia 11 sierpnia 2025 r.

dotycząca projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce związanego z udogodnieniami dla osób z niepełnosprawnościami studiującymi na studiach podyplomowych (numer w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów – UDER 78)

Po rozpatrzeniu, na wniosek Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, z dnia 30 lipca 2025 r. (pismo DP-WLS.020.1.2025.AS) projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (numer w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów – UDER78), Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego opiniuje **pozytywnie** przedłożony projekt i przedstawia następujące uzasadnienie:

1. Stan prawny. Przyjęcie uchwałą nr 27 Rady Ministrów z dnia 16 lutego 2021 r. dokumentu Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021–2030 (M.P. z 2021 r. poz. 218) obliguje Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego do stworzenia osobom z niepełnosprawnościami warunków pełnego uczestnictwa w procesie rekrutacji na studia, procesie kształcenia, prowadzenia pracy naukowej i dydaktycznej oraz w życiu akademickim. Zgodnie z art. 365 pkt 6, art. 366 ust. 1 pkt 1–4, art. 368 ust. 1 oraz art. 415 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.) uczelnie publiczne i niepubliczne otrzymują z budżetu państwa środki finansowe (w formie dotacji podmiotowej) na zadania związane z zapewnieniem osobom z niepełnosprawnościami warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia i do szkół doktorskich, kształcenia na studiach i w szkołach doktorskich lub prowadzenia działalności naukowej. W tak zredagowanym przepisie nastąpiło sprzeczne z *ratio legis* wyłączenie z działania Ustawy (i Strategii) osób z niepełnosprawnościami kształcących się na studiach podyplomowych. Przedłożony projekt likwiduje tę lukę przez objęcie przedmiotową zmianą także uczestników studiów podyplomowych. Rada Główna w pełni identyfikuje się z zasadnością tej zmiany.

2. Analiza położenia osób z niepełnosprawnościami biorących udział w procesie kształcenia na uczelniach. MNiSW podjęło wysiłek zdobycia konkretnej wiedzy m.in. na temat liczby studentów i doktorantów z niepełnosprawnościami oraz liczby takich osób na studiach podyplomowych. Miała temu służyć ankieta rozesłana do uczelni publicznych i niepublicznych. Na podstawie analizy odpowiedzi z 203 uczelni ustalono, że średnio w latach 2019–2022 na studiach podyplomowych kształciło się 74 654 uczestników, w tym 189 będących osobami z niepełnosprawnościami (tj. 0,26%). Ankieta nie przyniosła natomiast wiedzy na temat rodzajów niepełnosprawności uczestników studiów podyplomowych (uczelnie nie są uprawnione do zadawania tego typu pytań, mogą opierać się co najwyżej na zgłoszeniach osób zainteresowanych). Wykorzystano też dane GUS-u. Na podstawie tych źródeł przyjęto, iż rekomendowana zmiana nie będzie skutkowałą koniecznością zmiany algorytmu podziału dotacji przeznaczonej na wsparcie osób z niepełnosprawnościami, natomiast pozwoli uczelniom na finansowanie wsparcia uczestników studiów podyplomowych ze środków dotacji. Szacunkowe dane, na których podstawie wyciągnięto przytoczone wyżej wnioski, mogą okazać się niewystarczające do realizacji projektu. Szczególnie w pierwszych latach

działania zmienionej Ustawy mającej obowiązywać od 1 stycznia 2026 r. należy pilnie monitorować jej skutki.

3. Proponowane rozwiązanie. Proponuje się wprowadzenie rozwiązania polegającego na zmianie art. 365 pkt 6 ustawy w taki sposób, by obejmował swoim zakresem również osoby z niepełnosprawnościami uczestniczące w studiach podyplomowych. Powyższa zmiana będzie wymagała równoczesnej zmiany w art. 402 pkt 3 ustawy, tj. w przepisie, który w nowym brzmieniu, będzie upoważniał Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego do wydania (nowego) rozporządzenia (zastępującego rozporządzenie z dnia 25 września 2018 r.; Dz. U. z 2021 r. poz. 384 oraz z 2023 r. poz. 1949) w sprawie sposobu podziału środków finansowych na świadczenia dla osób z niepełnosprawnościami kształcących się we wszystkich trybach szkolnictwa wyższego (na studiach I oraz II stopnia, w szkołach doktorskich i na studiach podyplomowych).

4. Skutki społeczne. Przedłożony projekt ustawy o zmianie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce w pełni realizuje intencje ustawodawcy, ale także konstytucyjne zasady równego dostępu do edukacji.

Uchwałę otrzymuje Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Wiceprzewodniczący
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Prof. Stanisław Kistryn